

Kvinde, 47 år.

Da jeg i efteråret sidste år fik muligheden for at blive en del af borgerpanelet vedr. udvidelsen af Aarhus Havn, sagde jeg ja til at deltage, fordi jeg havde en nysgerrighed på, hvad argumenterne var for at udvide havnen, og hvor meget man regnede med, at udbygningen vil gribe ind i bugtens tilstand. Jeg forventede ikke, at min deltagelse ville kunne ændre noget – og det er ikke sikkert, den kan, men min deltagelse har bestemt åbnet mine øjne for den kamp, der er mellem det traditionelle vækst paradigme og det nye mindre vækstfokuserede paradigme.

Med andre ord, det jeg er blevet særlig optaget af i forløbet, er den forskel, der er mellem ja-siden og nej-siden. Begge sider kommer med, set fra lægmandsperspektiv, saglige og videnskabelige underbyggede udsagn om, hvorfor netop de har ret. Jeg har ikke kompetencerne til at vurdere, hvem der har ret i deres konklusioner og tolkninger af diverse undersøgelser og rapporter. Ingen kender fremtiden, vi kan alle gætte og spekulere. Rådgivende virksomheder kan lave fremskrivninger og prognoser, og nogle har måske bedre forudsætninger for at komme med kvalificerede gæt end andre, men i sidste ende vil det være gæt.

Jeg kan derfor kun trække min anbefaling op i det store perspektiv og bede jer byrådspolitikere overveje, hvad jeres beslutning om at sige ja eller nej til haveudvidelsen, som den ser ud nu, baseres på. Mener I, at den vækst en større havn er symbolet på, er svaret på de udfordringer, vi står over for, ikke bare som by, men også som beboere på denne planet? Er det ved igangsætte betontunge byggerier og understøtte mere vækst, at vi sænker vores CO2 udledning og begrænser presset på jordens resurser? Kan vi ikke arbejde med det, vi har, og optimere det? Kan vi ikke udnytte de resurser, vi allerede har, bedre? Det er jo det, man arbejder på i mange andre brancher; hvordan kan vi genbruge og optimere udnyttelsen af de råvarer, vi har til rådighed? Kan vi skære ned på forbruget af råvarer? Kan vi finde nye mere miljøvenlige råvarer? Kan Aarhus Havn gøre det samme?

Jeg er klar over, at nogle af argumenterne for en udvidelse er, at havtransport er den mest miljøvenlige transportform af containere og lignende i øjeblikket. At flere containerskibe vil reducere antallet af lastbiler på vejene, og at det kræver mere plads at understøtte den grønne omstilling og de grønne brændstoffer. Men udviklingen på de grønne områder sker med rekord fart. Vi har inflation og krig i Europa. I USA fyrer de store virksomheder tusindvis af medarbejdere. Pandemien har fået flere til at satse på nærproduktion, og havneudvidelsen er en 30 års plan.

Måske er det værd at stoppe op og tænke over, om vi kan få mere ud af, det vi har. Kan vi udvikle på det, vi har? Kan vi være så innovative, at vi kan finde på alternative løsninger?

Et andet argument er, at en større havn vil skabe flere arbejdspladser, flere skattekrone og dermed mere velfærd. Men prisen for mere velfærd kan også blive for høj. Mere velfærd er ikke de magiske ord, der kan give lov til at træffe beslutninger, der på den lange bane ikke understøtter, det vi vil. Det vi har brug for som beboere på en planet, der allerede er i knæ på grund af vores umættelige trang til mere. Måske er det tid til at være modig og sige, vi går først. Vise at Aarhus Kommune mener det, når den siger, at den er en grønnere by med mere blå. Det var ikke bare en salgstale. Det bliver bakket op med handlinger, også selvom det går imod det traditionelle vækst paradigme.

”Men vi skal være konkurrencedygtige.”

”Hvis vi ikke gør det, gør andre det og scorer fortjenesten.”

Det kan koste at være en foregangsby. Det kan være hårdt at kæmpe mod strømmen, men nogen skal jo gøre det, hvis vi som mennesker skal udvikle os og finde nye veje. Nogen skal være modige nok til at sige, *”vi vægter bugten højere end havnen. Vi lader naturen vinde over pengene.”* Når I ser tilbage på denne beslutning om 10, 20, 30 år. Hvad skal der så til, før I tænker; *”vi traf den rigtige beslutning. Jeg er stolt af den beslutning, vi traf. Vi gjorde det rigtige.”* Hvad skal jeres eftermæle i denne sag være?

Når det kommer til stykket, kan ingen ikke være sikre på, hvor meget det vil forurene at udvide havnen. Rapporterne kan komme med et estimat, et slag på tasken. Der er ingen, der kan forudsige, hvordan det vil påvirke bugten og livet i den med mere støj og flere skibe. Ingen ved, hvad fremtidens priser på beton og andre materialer vil være. Det hører til sjældenhederne, at et anlægsprojekt af denne størrelse overholder både budget og tidsplan. Vi ved ikke engang, om havnen får brug for så meget plads om 30 år, eller om vi står tilbage med 50 ha. eller 30 ha. ubrugt havneområde. Fra mit perspektiv skal der derfor være en meget tungtvejende grund til at godkende udvidelsen, som den ser ud nu. Hensynet til øget vækst og større indtjening kan ikke gøre det alene.

Beslutningen om at sige ja til en havneudvidelse, uanset dens størrelse, design og alternative løsninger, kan altid træffes, hvis det viser sig at blive nødvendig for havnens eller Aarhus' overlevelse, men et ja nu, kan ikke fortrydes om 10 år.